

The background of the slide is a repeating pattern of stylized red leaves and branches on a white background. The leaves are arranged in a dense, symmetrical pattern that covers the entire slide.

BASKOVÉ A KATALÁNCI VĚ ŠPANĚLSKU

Mgr. Natálie Válková

SEPARATISMUS

- Separatismus = odloučení, oddělení, odtržení a rozdělení
- Tendence oddělit se od centralizovaného státu, prosazovat všechna práva na národní identitu a vyjádřit tak všechny své autonomní požadavky a osvobodit se tímto způsobem od omezování autonomní svobody ze strany centra
- Možnosti vytvoření nového státu se již zcela vyčerpaly, proto se nabízí v dnešní době jako jediná možnost pro vznik nového státu separace“ (Baar 2002: 84).

ŠPANĚLSKÁ ÚSTAVA

- Ústava z roku 1978, stanovuje, že je Španělské království konstituční monarchií dodržující základní lidská práva.
- V článku dvě je ustanoveno, že se tento stát zakládá na jednotě španělského národa, přičemž ale garantuje svým občanům právo na vlastní autonomii v rámci autonomních společenství a regionů

Administrativní členění Španělska

- Zakotveno v Ústavě z r. 1978
- Po smrti Francisca Franca v roce 1975 se země postupně začala přetvářet z diktatury na fungující demokratický stát
- Vzniká Španělské království jako decentralizovaný stát = rozdělení na autonomní společenství
- V současnosti má Španělsko 17 autonomních společenství a 50 provincií + 2 autonomní města

obr. 1: Provincie Španělského království¹

obr. 2: Autonomní společenství Španělského království²

Autonomní statut Baskicka

- Autonomní statut Baskicka – 1979
- Je zde umožněno používat baskičtinu
- Baskové si mohou sami na svém území vybírat daně a za to budou do společné kasy platit 6,24 % všech výdajů
- 2018 – jednání o obnově a úpravu autonomního statutu
 - Snaha o prohlášení obyvatel Baskicka za národ
 - Snaha o rovnost postavení mezi Španělským královstvím a Baskickem = konec podřazenosti

Baskický nacionalismus

- 1876 – Baskická nacionalistická hnutí mají své kořeny v
- 1895 – Baskická národní strana
- Francův režim
- 1959 – vznik Euskadi Ta Askatasuna (ETA) – v případě potřeby je třeba použít i zbraně
 - Politicko-vojenská ETA
 - Vojenská ETA
- 1975 – smrt gen. Franca = uvolnění situace
- 1978 – Ústava = uvolnění poměrů
- 2011 – povstání v Bilbau
- 2018 – vojenská ETA končí svou činnost

Autonomní statut Katalánska

- Autonomní statut Katalánska – 1979
 - Možnost používání katalánštiny
 - Možnost samostatného výběru daní
- Zlom – 2003 – zvolení Josého Luise Radrígueza Zapatero – slib reformy autonomního statutu
 - Reforma platná od 2006

Katalánský nacionalismus

- Požadavek uznání Katalánska jako samostatného národa
- 2006 – referendum o změně statutu Katalánska
- 2010 – vznik Moderního hnutí za nezávislost
- 2012 – Prohlášení o suverenitě Katalánska
- 2017 – premiér C.Puidemont vyhlásil nezávislou republiku Katalánsko
- Španělské království omezuje katalánskou autonomii, na vládu je podána žaloba

Verdikt

- 14.10.2019 - Katalánští politici dostali 10 až 13 let vězení (hrozba až 25 let za vzpouru – nikdo za ni neodsouzen)
- Nejtvrdší trest 13 let – vicepremiér Oriol Junqueras - zneužití veřejných fondů na uspořádání referenda
- Další exministři - od 10 do 12

POSLEDNÍ NALEZENÉ INFORMACE

- Leden 2020 - Belgický soudce se rozhodl přerušit řízení o vydání bývalého katalánského premiéra Carlese Puigdemonta do Španělska. Požívá totiž podle něj imunitu jako poslanec Evropského parlamentu.

Zdroje

- Aktuální info zde - <https://www.irozhlas.cz/zpravy-tag/katalansko>
- <https://theses.cz/id/r4kmze/30783835>
- <https://media1.webgarden.cz/files/media1:5dd1d19e02aba.pdf.upl/%C5%A0pan%C4%9Bsko-Baskov%C3%A9-a-Katal%C3%A1nci.pdf>

